

Eisteddfod Crymoch 2024

Cynhaliwyd Eisteddfod lwyddiannus yn Theatr y Gromlech, Crymoch ar ddydd Sadwrn Chwefror 3ydd. Roedd y beriniaid eleni yn wŷr a gwraig, sef Geraint (Llefaru) a Sue Hughes (Cerddoriaeth) o Peniel ger Caerfyrddin. Beirniad y gwaith llenyddol oedd Terwyn Tomos o Landudoch a Shan Griffiths o Abergwaun fu'n beirniadu llên yr ysgolion. Diolch iddynt am eu gwaith trylwyr a'u sylwadau pwrpasol ac adeiladol i'r cystadleuwyr. A diolch hefyd i'r cyfeilydd, Jonathan Morgan o'r Tymbl a dderbyniodd longyfarchiadau'r gynulleidfa ar ei briodas yn ddiweddar. Llywydd yr Eisteddfod oedd Lynwen ap Gwynedd o Gaerdydd a chafwyd ganddi araith bwrpasol gyda nifer o atgofion dymunol am ei chyfnod yn byw yn yr ardal. Diolch iddi am ei rhodd hael i goffrau'r Eisteddfod.

Enillwyd y Gadair eleni gan Wyn Owens o Fynachlog-ddu am gyfres o englynion ar y testun 'Gorwelion'. Roedd y gadair yn rhoddedig gan Gyngor Cymuned Mynachlog-ddu a'r grefft o lunio'r gadair yn perthyn i'w frawd, Huw Owens. Gryffudd Wyn Jones o Aberteifi oedd yn fuddugol ac yn cipio Tlws yr Ifanc am ei bortread hyfryd o'i dadcu, Noel Llntood. Gruff Davies o Landyfriog enillodd y cwpan am y cystadleuydd llwyfan mwyaf addawol dan 18 oed.

Cystadlaethau Lleol 2024

Unawd Bl.1 a 2 neu iau: 1. Cadi Haf Marshall Jones, Efailwen 2. Gwern Bowen, Boncath 3. Tomos Roberts, Eglwyswrw

Llefaru Blwyddyn 1 a 2 neu iau: 1. Gwern Bowen 2. Cadi Haf 3. Tomos Roberts

Unawd Blwyddyn 3 a 4: 1. Ffion Thomas

Llefaru Blwyddyn 3 a 4: 1. Amy Jennings 2. Leisa Bowen

Darllen darn o'r Ysgrythur dan 12oed: 1. Noa Evans

Cystadlaethau Agored

Unawd Blwyddyn 1 a 2 neu iau: 1. Ilan Rhun Phillips, Caerfyrddin 2. Tomos Roberts

Llefaru Blwyddyn 1 a 2 neu iau: 1. Ilan Rhun Phillips, Caerfyrddin

Unawd Blwyddyn 3 a 4: 1. Greta Jones, Caerfyrddin

Llefaru Blwyddyn 3 a 4: 1. Greta Jones

Unawd Blwyddyn 5 a 6: 1. Gruff Davies, Llandyfriog

Llefaru Blwyddyn 5 a 6: 1. Gruff Davies, Llandyfriog 2. Celyn Davies, Llandyfriog

Unawd Alaw Werin Blwyddyn 6 neu iau: 1. Gruff Davies 2. Noa Evans 3. Ellis Evans

Unawd unrhyw offeryn cerdd Bl. 6 neu iau: 1. Celyn Davies 2. Gruff Davies a Leisa Bowen 3. Gareth Phillips, Maenclochog

Llefaru Blwyddyn 7-9: 1. Gwion Bowen

Llefaru dan 18 oed: (*Cwpan her Aled a Lynwen ap Gwynedd*) 1. Gwion Bowen 2. Gwenan Scourfield

Unawd unrhyw offeryn cerdd dan 18 oed: (Cwpan her Eiry a Gary Jones)

1. Lefi Dafydd, Pontyglasier 2. Lleucu Haf Thomas, Blaenporth

Cyflwyno Cwpan Her Parhau "Limousins Preseli" i'w ddal am flwyddyn. (Rhoddedig gan y Brodyr Vaughan a'u teuluoedd) i'r cystadleuydd mwyaf addawol dan 18oed ym marn y beirniad cerdd a llefaru:

Gruff Davies, Llandyfriog

Canu Emyn dan 25 oed: (Cwpan her Mr a Mrs Gwyn George) 1. Ffion Thomas, Crymoch

Her Adroddiad dros 18oed: (Cwpan her Teulu Tŷ Preseli) 1. Carol Davies, Henllan 2. Maria Evans, Alltwalis

Her Unawd dros 18 oed: (Cwpan coffa parhaus W R Evans) 1. Ffion Thomas

Canu Emyn dros 25oed: (Cwpan her parhaus Rhiannon Lewis) 1. Arwel Evans, Ffynnongroes

Parti Unsain i Oedolion: (Cwpan her parhaus diweddar T H Phillips) 1. Sops 2. Bechgyn Clwb Rygbi Crymlych

Parti Llefaru: 1. Parti Ni 2. Merched Brynberian

Unawd allan o Sioe Gerdd: 1. Ffion Thomas 2. Gwenan Scourfield

Cenwch im yr Hen Ganiadau: 1. Arwel Evans 2. Ffion Thomas

Parti Unsain oed Ysgol Gynradd: (Tlws Cware Trefigin) 1. Ysgol Bro Preseli

Parti Llefaru oed Ysgol Gynradd: (Tlws olew Trefigin) 1. Ysgol Bro Preseli

Cystadlaethau Llenyddol

Rhyddiaith Blwyddyn 2 ac iau: 1. Elen Jones, Ysgol Bro Preseli 2. Annabella Jones 3. Evelyn Ward

Rhyddiaith Blwyddyn 3 a 4: 1. Dyfan Bowen 2. William Jones 3. Gruffudd Rooke

Rhyddiaith Blwyddyn 5 a 6: 1. Sara Thomas Y B P 2. Scarlett Chandra Ysgol Caer Elen 3. Beau Tytler Y C E

Barddoniaeth Blwyddyn 2 ac iau: 1. Elen Jones, Y B P 2. Dewi James 3. Twm Bowen

Barddoniaeth Blwyddyn 3 a 4: 1. Leisa Bowen, Y B P 2. William Jones 3. Amy Jennings

Barddoniaeth Blwyddyn 5 a 6: 1. Cadi Bowen, Y B P 2. Gwenan Davies 3. Sara Thomas

Rhyddiaith Blwyddyn 7: 1. Ffion Mainwright, Y C E 2. Sofia Montgomery 3. Flossie Warrell

Barddoniaeth Blwyddyn 7: 1. Rhys Morgan, Y B P 2. Glain Phillips 3. Hamish Cottingham

Rhyddiaith Blwyddyn 8: 1. Ffion John, Y C E 2. Emily Wolsey 3. Erin Bowen, Y B P

Barddoniaeth Blwyddyn 8: 1. Elen Francis, Y B P 2. Cadi Williams 3. Efa Lloyd Jones, Ysgol Bro Pedr

Rhyddiaith Blwyddyn 9: 1. Myfi Iorweth, Y C E 2. Sioned Elias Davies, Ysgol Dyffryn Teifi 3. Sara James, Y C E

Barddoniaeth Blwyddyn 9: 1. Dyfan Lewis, Y B P 2. Mabli John 3. Sioned Elias Davies, Y B T

Tlws yr Ifanc:

1. Gruffudd Wyn Jones, Ysgol Bro Preseli 2. Jenkyn Corp, Ysgol Bro Preseli 3. Fflur James, Tynewydd, Llantood

Cystadleuaeth y Gadair: 1. Wyn Owens, Llwynhelyg, Mynachlog ddu, Clunderwen

Englyn: 1. Wyn Owens, Mynachlog ddu

Telyneg: 1. Wyn Owens

Limerig: 1. Linda Rhys, Llangernyw

Pedwar Triban neu bedwar Pennill Telyn: 1. John Meurig Edwards, Aberhonddu

Brawddeg: 1. Carys Briddon, Tre'r Ddol

Soned: 1. John Meurig Edwards

Erthygl i Clebran: 1. Gaenor Mai Jones, Pentre'r Eglwys, Pontypridd

Cyfansoddi Emyn Don: 1. Godfrey Williams, Pontcysyllte, Llangollen

Cystadlaethau y Dysgwyr

Lefel Sylfaen: 1. Beverley Tattersall, Dinas a Adrian Pugh

Lefel Canolradd / Uwch: 1. Anne May, Arberth